

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาหอพักต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรม ในเขตเทศบาล
เมืองมหาสารคาม

ผู้วิจัย : นายสัจจพงษ์ พรรณะ

ปริญญา : ปรัชญาคุณกวีบัณฑิต (นวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่น)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ปีการศึกษา : 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาของผู้เข้าอยู่อาศัย และผู้ประกอบการหอพักตามหลักสังคหวัตถุธรรม ในหอพักเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อสร้าง และทดลองใช้รูปแบบหอพักต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรม ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม และเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาหอพักต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรม ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) คือการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ได้แก่ผู้เข้าพักอาศัยในหอพักในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ประกอบกิจการหอพัก ตัวแทนผู้เข้าพัก ประชาชนชาวบ้าน พระสงฆ์ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินชุมชนต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าพักที่มีต่อหลักสูตรการพัฒนาหอพักต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอผลการวิจัยแบบตารางและการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาพบว่า ปัญหาด้านการให้ทาน โดยมีข้อค้นพบคือ เกิดจากสภาพสังคมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ทาน เพราะเกิดจากการเร่งรีบ และไม่รู้จักกันและไม่ได้ทักทายปราศรัยพูดคุยจึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวเป็นต้น และคนส่วนมากไม่เข้าใจลึกซึ้งถึงเรื่องการให้ทาน ปัญหาด้านปิยวาจา หรือการพูดจา เกิดจากการที่ไม่มีเวลาทักทายกัน และเกิดจากการไม่เกรงใจกันเสียงดังทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ปัญหาการช่วยเหลือเกื้อกูลกันนั้น ก็เกิดจากการเกรงใจ และการที่ไม่ได้พูดคุยกัน และเกิดความหวาดระแวงว่าบุคคลอื่นจะเข้ามาหวังผลประโยชน์จากตนเอง และผู้เข้าร่วมสนทนาเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดจากการที่ไม่ได้ทักทาย หรือพูดคุยกัน จึงไม่ได้ให้การช่วยเหลือกัน และไม่มีควมสามัคคีกัน 2) รูปแบบการพัฒนาหอพักต้นแบบตามหลักสังคหวัตถุธรรมพบว่า หลักธรรมที่ควรนำมาแก้ไขคือ สังคหวัตถุธรรม โดยจัดทำเป็นหลักสูตรการจัดอบรม ให้ความรู้

และมีกิจกรรมที่ได้นำไปทดลองใช้ในหอพักพรหมบุญกรู๊ฟ ได้แก่ 1) ทาน ให้อาหาร คือ ความเอื้อเฟื้อ
 เผื่อแผ่ เสียสละ 2) ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่ารัก ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็น
 ประโยชน์ มีเหตุผล 3) อุดมจริยา ทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวาย
 ช่วยเหลือกิจการต่างๆบำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไข้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้าน
 จริยธรรม และ 4) สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้
 ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ และมีค่าความ
 เหมาะสมของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 ค่าความ
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า
 ด้านบทบาทผู้ถ่ายทอด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.72 ด้าน
 องค์ประกอบหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.52 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54 และ
 ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54
 3) ผลการทดสอบผู้เข้าอบรมก่อนเข้าอบรม และหลังเข้าอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นทุกคน
 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมมีต่อหลักสูตรการพัฒนาหอพักต้นแบบหอพักตามหลักสังคหวัตถ
 ธรรม ในภาพรวมมีความพึงใจ ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม
 และความพึงพอใจของผู้เข้าพักในหอพักพรหมบุญกรู๊ฟที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาหอพักต้นแบบตาม
 หลักสังคหวัตถธรรม โดยภาพรวมมีความพึงใจ ระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.81

คำสำคัญ: รูปแบบ การสร้างหอพักต้นแบบ หลักสังคหวัตถธรรม

TITLE : Model of Creation of Hostel Community Prototype Based on Sangaha Vatthu Principle In the municipality of Maha Sarakham

AUTHOR : MR.Sajjapong Panna

DREEGREE : Ph.D. (Innovation for Local Development)
Rajaphat Mahasakham University

ADVISOR : Asst.Prof.Dr. Wimonmas Pathomwanichkul
Assoc.Prof.Dr. Prasopsook Rittidet

Year : 2018

ABSTRACT

This research aims to Study of the problems of residents. And the dormitory operator of the sacred objects Sangaha Vatthu Principle In the municipality of Maha Sarakham to build and test the model dormitories in accordance with the principle of sacred objects. Sangaha Vatthu Principle In the municipality of Maha Sarakham. And to assess the model of development of the prototype dormitories. Mixed method is quantitative research. And qualitative research methods. The research was divided into 3 phases. The target population and the target group were the residents living in dormitories in Mahasarakham municipality. Dormitory operator Guest agent The clergymen are 30 people. Evaluation of the prototype community in accordance with the principle of sacred objects. By the experts A guest satisfaction evaluation form for the development of the master dormitory. The statistics used in the research were mean, percentage (%), and standard deviation (S.D).

The research found that 1) The problem states that The problem with the review is found. This is because of unfavorable social conditions. Because of the haste. And do not know each other, and did not greet the talk, thus causing such problems. And most people do not understand deeply about the diet. The problem of verbal or verbal abuse is due to the lack of time to greet each other. And from the lack of consideration. Loud noise causes controversy The problem is to help each other. It is caused by thought. And not talk And the suspicion that other people will come to their own benefit. And the participants saw that. problems The result of not being greeted. Or talk It does not help. And no harm.2) The model of development of dormitories according to the principle of the sacred object found that the principle should be corrected. Sangahavatthu the fair It is a training course to educate and have activities that have been tested in the nursing home of Brahmaputra. 1) To eat is a generous

sacrifice. 2) Say goodbye to love speech is a beautiful voice. Explain what is useful, reasonable. 3) The benefits to help each other is to help the body and help the business. The problem is solved and improved in the moral and. 4) Smoothing his way to fit in with him. Put on a consistent basis. To be consistent with each other. Do not take advantage and always in happiness. And the suitability of the course. The overall picture was moderate. The standard deviation (SD) was 0.54. In the descending order, the mean ($\bar{X}$) was 3.75. The standard deviation (SD) was 0.72. The mean ($\bar{X}$) was 3.52 (SD) and the measurement and evaluation was 3.40. The deviation The standard (S.D) 0.54. 3) Test results before training. And after the training, the participants learned more and more. The level of satisfaction of the participants is the development of the dormitories of the dormitories according to the principles of morality. The overall satisfaction. At the high level, the mean ($\bar{X}$) was 3.85. The satisfaction of the guest at the Boon Boonrug dormitory on the development model of the master dormitory. Overall, there is a delight. The mean ($\bar{X}$) was 3.81.

Keyword : Model, Creation of Hostel Prototype Based, Sangaha Vatthu Principle.